

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 300 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Beheer en Redactie : Mr René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen.

OVER DE VERHOUDING VAN BEZIT TOT EIGENDOM

1. — Dat een *recht*, zooals eigendom, in rechte beschermd wordt, spreekt van zelf.

Maar waarom zou een bloot *feit*, zooals bezit, althans voorloopig beschermd worden (1), afgezien van de vraag naar het recht om te bezitten?

Enkele jaren geleden (2) schreven we, dat de bescherming van het bezit als zoodanig haar ontstaan aan twee zeer verschillende beschouwingen te danken had : eenerzijds, het handhaven van de openbare rust; anderzijds, het vermoeden dat het louter feit van rustig bezit toch met een recht van eigendom in den persoon van den bezitter overeenstemde. Dus eerst een maatschappelijk, dan een privaat belang.

2. — Het is echter bekend, dat de wetgever hier het privaat belang voorop stelt. Hij behandelt bezit slechts naar aanleiding van *verjaring* (B.W.B., art. 2228 en volg.); de wet van 25 Maart 1876 op de bevoegdheid bepaalt ook (art. 4), dat bezitsvorderingen dan alleen ontvankelijk zijn, wanneer het gaat om rechten die vatbaar zijn voor verjaring; en verjaring is namelijk een middel tot verkrijgen van privaat eigendom (B.W.B., art. 712 en 2219).

Dit leek ons zonderling (3). Want het kwam ons voor dat het maatschappelijk belang, het streven naar openbare rust, in de eerste plaats moest komen. We voegden er zelfs bij, dat zulks wel historisch het geval geweest moest zijn.

Indien we de vraag historisch willen bekijken, moeten we even naar het Romeinsch recht terugkeeren, vermits onze bezitsleer uit dit recht afstamt. Welnu, de heele Romeinsche theorie van het bezit is naar eigendom gericht. Typisch

in dien zin is bij voorbeeld, dat de Digestentitel *De acquirenda vel amittenda possessione* (41.2) tusschen de titels : *De acquirendo rerum dominio* (41.1) en *De usurpationibus et usucapionibus* (41.3) ingelascht werd.

Hoe is die afhankelijkheid van bezit ten opzichte van eigendom te verklaren?

4. — Ze hangt aan de onvolmaaktheid van de wijze van verkrijgen van eigendom in het Romeinsch recht.

Te Rome verkreeg men eigendom voornamelijk bij middel van *traditio*. Nu is *traditio* een zuiver betrekkelijke daad; er worden slechts twee private personen bij betrokken, de *tradens* en de *accipiens*. Hoe kan nu een handeling tusschen *tradens* en *accipiens* aan dezen laatsten een absoluut recht verschaffen, een recht tegenstelbaar aan derden, zooals eigendom wil zijn? Volkomen zekerheid verkrijgt de *accipiens* eerst na verstrijken van den termijn der *usucapio*, de verwervende verjaring. Vandaar de bekende regel : *Traditionibus et usucapionibus dominia rerum adquiruntur* (4).

Met andere woorden: eigendom, en bijgevolg het heele vermogenrecht, steunde te Rome op *usucapio*.

En wat is *usucapio*? Langdurig bezit.

5. — Wat het verkrijgen van eigendom betreft is ons recht eigenlijk even gebrekkig gebleven, ja misschien nog gebrekkiger geworden, dan het Romeinsche. Heden wordt eigendom namelijk overgedragen uit kracht van de *overeenkomst* alleen (B.W.B., art. 1138 en 1583). Welnu, een overeenkomst is nog betrekkelijker dan de *traditio*. Deze bevat ten minste nog een

zakelijk element (overdracht van het bezit), dat onze zuivere consensueele overeenkomst (B.W.B., art. 1134) volkomen mist.

Heeft de hypothecaire wet dan geen verbetering gebracht, met het invoeren van de *overschrijving* dier overeenkomst (art. 1)? Ontegenzeggelijk. Maar het is nog maar een gedeeltelijke verbetering. Want de bewaarder der hypotheeken teekent geen zakelijke rechten op, doch slechts akten. En hij schrijft de akten over zooals ze hem voorgelegd worden, zonder na te moeten gaan of de vervreemder wel eigenaar was. De registers vergemakkelijken het opsporen der opeenvolgende bezitters, maar stellen geen eigendomsrecht vast: ze bevatten een persoonlijke, geen zakelijke publiciteit (5).

Om volkomen zekerheid te bekomen nopens verkrijgen van eigendom blijven we heden nog steeds zooals de Romeinen, op de *usucapio* aangewezen. Ons verdere betoog blijft dus zoowel op hedendaagsch als op Romeinsch recht toepasselijk.

6. — We zeiden dat het heele vermogenrecht te Rome op niets anders steunde dan langdurig bezit.

Wat zal er gebeuren, indien langdurig bezit gestoord wordt, indien het b.v. gewelddadig wordt ontnomen? Dan wordt het onvermijdelijk afgebroken. En al krijgt de gestoorde bezitter zijn bezit spoedig, ja zelfs dadelijk terug, wat de *usucapio* betreft blijft het afgebroken; met dit gevolg, dat de heele *usucapio* te herbeginnen is.

Het kon dus van een daad van geweld afhangen, dat het bekomen van absolute zekerheid in het verkrijgen van eigendom voortdurend verhinderd werd.

Zulks mocht het recht natuurlijk niet dulden. De praetor kende *interdicta* aan den bezitter toe, met dien verstande, dat de bezitter daarmee niet alleen zijn ontnomen bezit terugkreeg: hij werd op den koop toe geacht, dit bezit nooit verloren te hebben (6). Zoo kon zijn *usucapio* blijven voortloopen, ongeacht de gewelddadige onderbreking. Deze werd met het interdict te niet gedaan.

Ziedaar het wezen der bezitsbescherming in het Romeinsch recht. Hier zooals elders streefde de praetor dus uitsluitend praktische doeleinden na.

7. — Later kwamen de zuivere rechtsgeleerden.

Een rechtsgeleerde is iemand, die behoefte heeft aan logischen vorm. De kwestie der bezits-

bescherming, met haar eigenaardige gevolgen, biedt daar een treffend voorbeeld van.

Om logisch uit te leggen, dat de gestoorde bezitter na het slagen van zijn interdict geacht moet worden zijn bezit ongestoord behouden te hebben, vonden de rechtsgeleerden een nieuw, artificieel bezitsbegrip uit. Bezit, zeiden ze, is niet alleen, zooals een oninwegijde zou denken, een feitelijke toestand (*corpus*). Bezit is ook een kwestie van wil, van bedoeling (*animus*). De gestoorde bezitter heeft wel tijdelijk het *corpus possessionis* verloren; maar uit het dadelijk aanvragen van een interdict blijkt, dat hij ten minste het *animus* niet verloren heeft. Welnu, dat zal volstaan: *nudo animo possessio retinetur* (7).

Zoo wordt het feitelijk bezit tot een abstract recht. Waarom? Terwille van de *usucapio*. Bezit wordt beschermd, niet zoozeer voor zichzelf, maar wel als een bestanddeel van de zoo noodige *usucapio*.

Dikwijls hebben moderne rechtsgeleerden de vraag gesteld: mag beschermd bezit nog als een louter feit beschouwd worden? is het niet eerder een recht? We zouden die vraag heel eenvoudig willen beantwoorden: de Romeinen beschermde, in het bezit, het recht om te *usucapieren*.

8. — De nieuwe ontleding van het bezit, als zijnde samengesteld uit *corpus* en *animus* (met den klemtoon op *animus*), bracht echter onvoorziene logische gevolgen mede.

a) Sommige gunstige gevolgen werden tot zooveel verdere voordeelen van de nieuwe theorie. Laten we aan de volgende rechtsregels herinneren:

bezit kan door toedoen van derden ontvangen of bewaard worden (*animo nostro, corpore alieno*; B.W.B. art. 2228);

usucapio wordt zelfs door den dood van den bezitter niet meer onderbroken (*successio in possessionem*);

usucapio kan bereikt worden, door optelling van den tijd van den *tradens* bij dien van den *accipiens* (*accessio possessionum*; B.W.B. art. 2235);

bezit wordt tot niets anders dan de schijn van eigendom, met al de soepelheid, die daaraan verbonden is: om *animus possessionis* te vertoonnen moet men zich maar als eigenaar gedragen (*ut dominum gerere*; B.W.B. art. 2229); enz.

b) Naast al deze voordeelen kwamen echter

ook enkele onvoorziene nadeelen en wel de volgende.

9. — Indien bezitsbescherming afhangt van den wil om zich als eigenaar te gedragen, dan moet ze ook aan een bezitter te kwader trouw, ja zelfs aan een dief ten goede komen : heeft een dief soms geen *animus possessionis*?

Anderzijds hadden de Romeinen den dief ook alle bezitsbescherming kunnen ontzeggen. Want bezitsbescherming veronderstelde *usucapio*; en te Rome was alle *usucapio* voor gestolen zaken uitgesloten. Ook een bezitter te kwader trouw kon niet usucapeeren, juist omdat hij de *bona fides* miste.

De rechtsleer leed hier aan tegenstrijdigheid: zie hier hoe de Romeinen zich er uit hielpen. Ze bewapenden den bezitter te kwader trouw wel tegen derden (8) — anders zou de kwade trouw derden op hun beurt tot geweld of diefstal aansporen — maar niet tegen den werkelijken eigenaar : deze genoot namelijk, tegen het door den dief gevraagde interdict, een *exceptio vitiosae possessionis*.

10. — Indien bezitsbescherming afhangt van den wil om zich als eigenaar te gedragen, dan geniet de gewone houder (bewaarnemer, huurder, ontleener, pandhoudende schuldeischer, enz.) geen bezitsbescherming. Wordt b.v. een huurder in zijn bezit gestoord, dan komt bezitsbescherming... den verhuurder toe. Want al heeft de verhuurder de zaak zelf niet meer in handen (*corpus*), hij heeft ten minste den wil om zich als eigenaar te blijven gedragen (*animus*), en dat is hoofdzaak. De afwezige verhuurder bewaart het « bezit », *animo suo, corpore alieno* : hij bewaart dus ook de bezitsbescherming. De aanwezige, de persoonlijk gestoorde huurder, krijgt ze niet, want een huurder kan onmogelijk *animus possessionis* hebben.

Scherper kon het artificieele karakter van de Romeinsche bezitsleer niet uitkomen. Dat heb-

ben de Romeinen zelf dan ook gevoeld; en hier alweer brachten ze enkele uitzonderingen, ten gunste van bepaalde derde houders, b.v. den pandhoudenden schuldeischer.

We moeten echter tot het kanoniek recht wachten, eer een bezitsbescherming aan alle gewone houders toegekend zal worden (de zgn. *redintegranda*).

11. — Met andere woorden : slechts in de middeleeuwen is het denkbeeld algemeen doorgedrongen, dat stoornis van rustig bezit, inzonderheid alle geweld, uit de samenleving verbannen moest worden, en dat alle slachtoffers van geweld dadelijke en persoonlijke bescherming verdienden. De Romeinen maakten nog een onderscheid naar den aard van het bezit, naar het verband tusschen bezit en eigendom : hij alleen kon aanspraak maken op bezitsbescherming, die tevens aanspraak maakte op *usucapio*. De Kanonisten daarentegen beschermde iedereen.

Zoo krijgen we, dunkt ons, een antwoord op onze vraag naar de onderlinge verhouding tusschen de beide factoren der bezitsbescherming, het private belang van den eigenaar en het algemeen belang van een rustige samenleving; en wel dit : de Romeinen hielden uitsluitend het eerste voor oogen, de Kanonisten ook het tweede.

Om onze (Romeinsche) bezitsleer te begrijpen, moet men dus wel, zooals onze wetgever, van het begrip eigendom uitgaan, niet van het (sociaal nochtans voor de hand liggende) belang der samenleving.

Prof. RENE DEKKERS.

- (1) Wet van 25 Maart 1876, op de bevoegdheid, art. 4.
- (2) In De Page, *Droit civil*, V. (1941) 827.
- (3) In De Page, *Droit civil*, V. 827 in fine.
- (4) Codex van Justinianus 2. 3 *de pactis* 20 (van Keizers Diocletianus en Maximianus, anno 293 p. C.).
- (5) Zie in De Page, VII. 1053.
- (6) Ulpianus, in *Digesta* 41. 2 de adq. vel am. poss. 17 pr.
- (7) Pauli *Sententiae* 5. 2 de usucapione 1.
- (8) Venuleius, in *Digesta* 41. 2 de adq. vel am. poss. 53 : *Adversus extraneos vitiosa possessio prodesset solet*.

RECHTSPRAAK

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 30 September 1946.

Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever : M. De Clippele.

Advokaat-Generaal : M. Janssens de Bisthoven.

STRAFRECHT. — OMKOOPING. — TUSSCHEN-PERSOON.

Wanneer iemand tracht een ambtenaar om te koopen

door bemiddeling van een tusschenpersoon, doch deze tusschenpersoon de aanbieding niet overmaakt aan den bedoelden ambtenaar, kunnen de beginselen op de deelneming opgesloten in art. 60 van het Strafwetboek niet worden toegepast.

Art. 252 van het Strafwetboek maakt de daad van den omkooper tot een bijzonder misdrijf; de aanbiedingen of beloften gedaan met het inzicht een ambtenaar om te koopen worden door art. 252 gestraft ofwel als omkoopings, wanneer de ambtenaar er aan bezweek, ofwel als poging tot omkoopings, wanneer ze gestaakt werden of hun uitwerksel misten door

omstandigheden onafhankelijk van den wil van den dader.

Aanbiedingen of beloften gedaan aan een tusschenpersoon met de bedoeling deze aan een ambtenaar over te maken vallen dus in elk geval onder toepassing van art. 252 Strafwetboek.

Huyghens J. t./ O. M.

Het Hof,

Gehoord Raadsheer de Clippele in zijn verslag en op de conclusie van den heer R. Janssens de Bisthoven, Advocaat-Generaal;

Gelet op het bestreden arrest, gewezen door het Hof van Beroep te Gent, op 24 Mei 1946;

Over het eenig middel: Schending van artikelen 252, 51 en 53 van het Strafwetboek, doordat het bestreden arrest in zijn motiveering vermeldt « dat de poging tot omkoopning zoowel als de omkoopning zelve kan geschieden bij middel van een tusschenpersoon; dat het aan verdachte nuttig bleek zich tot zulken persoon te wenden om zijn doel te bereiken »;

dat de omstandigheid dat de tusschenpersoon in zake de geldaanbiedingen niet heeft willen overmaken aan den magistraat en de feiten onmiddellijk kenbaar maakte niet medesleept, dat het hier in rechte gaat, in hoofde van verdachte, om de poging van een wanbedrijf, waarvan het plegen onmogelijk was,

en doordat vervolgens het bestreden arrest zijn veroordeeling steunt op art. 252, 51 en 53 van het Strafwetboek,

als wanneer het bestreden arrest diende te beslissen dat door de omstandigheid dat eischer in verbreking zich gericht had tot een tusschenpersoon, hij niet viel onder de rechtstreeksche toepassing van art. 252 van het Strafwetboek, maar wel van art. 66 van het Strafwetboek aangaande de deelneming aan misdrijven,

en dat de omstandigheid dat de tusschenpersoon in casu de geldaanbiedingen niet heeft willen overmaken, met zich medesleept dat er geen strafbare poging aanwezig is die eischer strafbaar stelt krachtens art. 252 van het Strafwetboek en 51 en 53 van het Strafwetboek en dat de feiten, zooals zij werden gepleegd, ook krachtens art. 66 van het Strafwetboek niet konden vervolgd worden;

Overwegende, dat het bestreden arrest vaststelt dat aanlegger aan een tusschenpersoon een bepaalde som aanbood om daarmee een magistraat om te koopen, waarvan hij, aanlegger, de hoedanigheid kende en dat deze tusschenpersoon in stede van het aanbod over te maken aan den magistraat, onmiddellijk de feiten kenbaar maakte;

Overwegende, dat het aanbod van aanlegger, hetzij aan een magistraat zelf, hetzij door tusschenpersoon, zijn voornemen veropenbaart, den magistraat om te koopen, dit door uitwendige daden, welke een begin van uitvoering uitmaken en welke alleen werden gestaakt of hun uitwerksel hebben gemist, door de omstandigheid onafhankelijk van den wil van aanlegger, dat de tusschenpersoon dit aanbod niet wilde overmaken;

Overwegende wel is waar dat art. 66 par. 4 van het Strafwetboek enkel als dader van een wan-

bedrijf straft hij die door beloften rechtstreeks tot het plegen van een wanbedrijf heeft aangezet; zodat, pleegt de opgestookte persoon dit wanbedrijf niet, de aanzetter evenmin een wanbedrijf pleegt;

Overwegende echter dat art. 252 van het Strafwetboek van dit beginsel afwijkt en de daad van den omkoopster tot een bijzonder misdrijf maakt; dat de aanbiedingen of beloften gedaan met het inzicht een ambtenaar om te koopen, door art. 252 gestraft worden, ofwel als omkoopning wanneer de ambtenaar er aan bezweek, ofwel als poging tot omkoopning wanneer ze gestaakt werden of hun uitwerksel hebben gemist door omstandigheden onafhankelijk van den wil van den dader;

Overwegende, dat de draagwijdte van die wetsbepaling niet beperkt is tot aanbiedingen of beloften aan den ambtenaar zelf, doch aanbiedingen of beloften gedaan als in casu aan een tusschenpersoon met opdracht ze aan den bedoelden ambtenaar over te maken, tegelijk onder haar toepassing vallen;

Dat het middel in rechte niet opgaat;

En overwegende dat de substantieele of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de uitgesproken veroordeelingen overeenkomstig de wet zijn;

Om die redenen:

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt aanlegger tot de kosten.

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 30 September 1946.

Voorzitter: M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever: M. Simon.

Advocaat-Generaal: M. Janssens de Bisthoven.

I. STRAFRECHTSPLEGING. — VERSTEK. — SAMENSTELLING VAN RECHTSCOLLEGE NA VERZET. — GETUIGEN GEHOORD TIJDENS BEHANDELING BIJ VERSTEK.

II. BURGERLIJKE PARTIJ. — LASTHEBBING MET IN DE PLAATSTELLING. — BEWIJS.

I. *Geen enkel wetsbepaling vereischt dat de Krijgsraad die na verzet de zaak berecht zou samengesteld zijn, uit de zelfde leden als degenen, die aanwezig waren tijdens de behandeling bij verstek.*

Indien echter die samenstelling verschilt mag de Krijgsraad zijn vonnis niet gronden op de verklaringen afgelegd door de getuigen gehoord tijdens laatst bedoelde behandeling der zaak.

II. *De rechter ten gronde, mag uit het gebrek van betwisting in eersten aanleg, afleiden dat beklaagde de regelmatigheid van het optreden van den in de plaats gestelden lasthebber, aangenomen heeft.*

Hendrickx t./ Auditeur Generaal.

Het Hof,

Gehoord Raadsheer Simon in zijn verslag en op de conclusie van den heer R. Janssens de Bisthoven, Advocaat-Generaal;

Gelet op het bestreden arrest, gewezen den 28 Juni 1946 door het Militair Gerechtshof, zetelende te Brussel;

I. *Aangaande de beslissing op de publieke voordeeling over de twee middelen tot verbreking: schen-*

ding van artikelen 7 der wet van 20 April 1810; 6 der wet van 25 Juni 1921; 187 tot 191 van het Wetboek van Strafvordering, 97 der Grondwet, doordat het bestreden arrest al de beschikkingen bevestigt van het vonnis op verzet gewezen door den Krijgsraad den 20 Maart 1946, alhoewel dat vonnis nietig was, daar drie leden van den Krijgsraad niet al de terechtzittingen van het geding hadden bijgewoond en dat de vermeldingen van het vonnis niet toelaten na te gaan of het zich steunt op de getuigenissen afgelegd tijdens de behandeling der zaak bij verstek of alleen op deze na het verzet afgelegd of zoowel op deze dan op gene;

Overwegende, dat geen enkel wetsbepaling vereischt dat de Krijgsraad die na verzet de zaak berecht, zou samengesteld zijn uit dezelfde leden als degenen die aanwezig waren tijdens de behandeling bij verstek;

Dat echter wanneer de samenstelling van den Krijgsraad, die na verzet kennis neemt van de zaak, verschilt van die tijdens de behandeling bij verstek, de Krijgsraad zijn vonnis niet mag gronden op de verklaringen afgelegd door de getuigen gehoord tijdens laatstbedoelde behandeling der zaak;

Overwegende, dat het vonnis gewezen den 20 Maart 1946 op het verzet door aanleegge gedaan tegen het vonnis bij verstek gewezen den 27 November 1945, uitdrukkelijk en ondubbelzinnig vermeldt dat de Krijgsraad zich voldoende ingelicht heeft geoordeeld door de verklaringen gedaan door de getuigen gehoord ter zittingen van 7 en 14 Maart 1946 en door de ondervraging van den betichte en dat uit dit onderzoek spruit dat beklagde zich schuldig gemaakt aan de sub litetris A en B van de betichting vermelde feiten;

Dat blijkens de processen-verbaal der terechtzittingen van 7 en 14 Maart 1946 en de vermeldingen van het vonnis op verzet, al de leden van den Krijgsraad die dat vonnis hebben gewezen aanwezig zijn geweest op voorbedoelde terechtzittingen en bij de ondervraging van den beklagde;

Dat aldus de twee eerste middelen tot verbreking feitelijk ontbloom zijn van grond;

En overwegende bovendien dat de op straffe van nietigheid voorgeschreven pleegvormen werden nageleefd en dat de uitgesproken beslissing overeenkomstig de wet is;

II. *Aangaande de beslissing op de burgerlijke vordering :*

Over het middel tot verbreking : schending van artikelen 66, 67, 183, 204, 417 van het Wetboek van Strafvordering, doordat het bestreden arrest al de beschikkingen van het vonnis van den Krijgsraad bevestigt en aldus een schadevergoeding toekent aan den Belgischen Staat, alhoewel deze zich niet burgerlijke partij heeft gesteld;

Overwegende, dat blijkens de bescheiden welke in den bundel berusten, de heer Minister van Financiën regelmatig opdracht had gegeven aan Meester Nauwelaerts, advocaat bij het Hof van Beroep te Brussel, om zich burgerlijke partij te stellen namens den Belgischen Staat tegen eischer in verbreking « met recht zich te doen vervangen door een anderen advocaat van zijn keus »;

Dat Meester Goffin, eveneens advocaat te Brussel,

zich in vervanging van Meester Nauwelaerts, namens den Belgischen Staat burgerlijke partij heeft gesteld toen de zaak tegenover eischer in verbreking, bij verstek werd berecht;

Dat na aangeteekend verzet voornoemde advocaat op de terechtzitting van 26 Februari 1946 schriftelijke conclusies heeft neergelegd namens den Belgischen Staat en die conclusies mondeling heeft uiteengezet zonder eenig verzet van wege den beklagde;

Dat uit dit gebrek van betwisting in eersten aanleg het Militair Gerechtshof heeft afgeleid dat beklagde de regelmatigheid van het optreden van Meester Goffin in eersten aanleg aangenomen heeft;

Dat die waardeering van feitelijken aard is en dienvolgens soeverein;

Dat het middel ongegrond is;

Om die redenen :

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt eischer in de kosten.

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 30 September 1946.

Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever : M. de Clippele.

Advokaat-Generaal : M. Janssens de Bisthoven.

STRAFVORDERING. — ART. 215. — HERVORMING VONNIS. — TOT ZICH TREKKING DOOR HET HOF.

Wanneer het Militair Gerechtshof een vonnis van den Krijgsraad, waarbij een verzet onontvankelijk werd verklaard, te niet doet, dient de rechter in beroep de zaak tot zich te trekken en er ten gronde over te beslissen.

De Rechter in beroep is daartoe verplicht ingevolge art. 215 van het Wetboek van Strafvordering telkens een vonnis hervormd wordt op een anderen grond dan de onbevoegdheid van den eersten rechter.

Delmeiren t./ Auditeur Generaal.

Het Hof,

Gehoord Raadsheer de Clippele in zijn verslag en op de conclusie van den heer R. Janssens de Bisthoven, Advokaat-Generaal;

Gelet op het bestreden arrest, op 3 Juli 1946 gewezen door het Militair Gerechtshof, zetelende te Gent;

Over het eenig middel tot verbreking : schending van artikel 215 van het Wetboek van Strafvordering, doordat het beklagde arrest na het vonnis, waarbij de Krijgsraad op 17 April 1946 het verzet aangeteekend tegen het vonnis bij verstek gewezen op 21 Maart 1945, laattijdig, derhalve niet onttankelijk had verklaard, te niet te hebben gedaan, de zaak naar den Krijgsraad voor verdere behandeling heeft verwezen;

Overwegende, dat artikel 215 van het Wetboek van Strafvordering aanwijzend en niet beperkend is;

Dat dienvolgens, behoudens uitzonderlijke aan de zaak vreemde gevallen, wanneer een vonnis hervormd wordt op een grond anders dan onbevoegdheid van de rechtbank, de rechter in beroep de zaak moet tot zich trekken en er ten gronde over beslissen;

Dat het middel gegrond is;

Dat voor het overige de substantieele of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de beslissing wettelijk is;

Om die redenen :

Verbreekt het bestreden arrest, doch alleen in zoover het de zaak naar den Krijgsraad tot verdere behandeling heeft verwezen;

Beveelt dat huidig arrest zal overgeschreven worden op de registers van het Militair Gerechtshof, zetelende te Gent, en dat melding er van zal worden gemaakt op den kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing;

Verwijst de zaak, zoo beperkt, naar het Militair Gerechtshof anders samengesteld;

Laat de kosten te laste van den Staat.

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 30 September 1946.

Voorzitter : M. Wouters.

Raadshoor-Verslaggever : M. Bail.

Advokaat-Generaal : M. Janssens de Bisthoven.

I. VERVAL VAN PUBLIEKE VORDERING. — VOORZIENING NIET ONTVANKELIJK.

II. STRAFVORDERING. — HUISZOEKING. — BEWIJSKRACHT VAN PROCES-VERBAAL.

III. STRAFVORDERING. — NEMEN VAN MONSTERS. — OPENBARE ORDE.

IV. MOTIVEERING VAN VONNISSEN EN ARRESTEN. — BEANTWOORDING VAN BESLUITEN.

I. Wanneer in een bestreden arrest de publieke vordering vervallen verklaard wordt tengevolge van de besluitwet op de amnestie, is een voorziening bij gebrek aan belang niet ontvankelijk.

II. Wanneer door een betichte de geldigheid van een huiszoeking wordt betwist is een rechterlijke beslissing, die deze geldigheid aanvaardt, voldoende gemotiveerd wanneer de rechter ten gronde er op wijst dat de opstellers van het proces-verbaal verklaren dat zij de huiszoeking hebben gedaan met toestemming van den belanghebbende zelf en dat « het proces-verbaal dient geloofd ».

III. De bewering dat het nemen van monsters op onwettelijke wijze zou geschied zijn is een middel dat niet van openbare orde is en niet voor de eerste maal voor het Hof van Verbreking mag aangevoerd worden. Het middel dat monsters, die in een straf-rechterlijk onderzoek werden genomen, na het deskundig onderzoek werden vernietigd zoodat elk toezicht van de partijen zoowel als van de rechters over de verrichtingen van den deskundige onmogelijk is, gaat niet op wanneer de wet niet uitdrukkelijk voorschrijft dat in een bepaald geval meerdere monsters dienden genomen te worden.

IV. Door te verklaren dat de betichting bewezen is gebleven beantwoordt een arrest impliciet de conclusies waarbij feitelijk omstandigheden betwist worden.

Gins Gustave t./ Pauwels Joseph.

Het Hof,

Gehoord Radsheer Bail in zijn verslag en op de conclusie van den heer R. Janssens de Bisthoven, Advocaat-Generaal;

Gelet op het bestreden arrest, op 22 December

1945 gewezen door het Hof van Beroep te Brussel;

I. Wat de beslissing op de publieke vordering betreft :

Overwegende, dat het bestreden arrest de publieke vordering vervallen verklaart onder voorbehoud van de bij artikels 8b en c en 9 van het Besluit-wet dd. 20 September 1945 aangeduide perken;

Dat daaruit volgt dat de voorziening, bij gebrek aan belang, niet ontvankelijk is.

II. Wat de beslissing op de burgerlijke vordering betreft :

Over het eerste middel : schending van artikelen 10 en 97 der Grondwet, 21 van het Besluit van 30 Januari 1815, 8, 9, 31, 53, 36, 37, 87 tot 90, 154, 189 en 408 van het Wetboek van Strafvordering; 1109 van het Burgerlijk Wetboek, 1110 tot 1113 van hetzelfde Wetboek, doordat, eerste tak : de aangevochte beslissing enkel steunt op de bevindingen gedaan en een monster genomen door twee rijkswachters ter gelegenheid eener huiszoeking, dan wanneer deze onwettelijk was, wijl ze gedaan werd in een private woonst buiten de gevallen waarin de woonstschennis bij de wet toegelaten wordt : en doordat, tweede tak : de beslissing niet geantwoordt heeft op de conclusie waarbij aanlegger de onwettelijkheid van genoemde huiszoeking opwierp;

Overwegende, dat het bestreden arrest hierop wijst dat de opstellers van het proces-verbaal verklaren dat zij de huiszoeking hebben gedaan met de toestemming van den aanlegger zelf, en dat « het proces-verbaal dient geloofd »;

Overwegende, dat de bestreden beslissing aldus de regelmatigheid rechtvaardigt van de huiszoeking en de conclusies beantwoordt, welke de geldigheid er van betwistten;

Over het tweede middel : schending van artikelen 32, 35, 36, 37, 89, 154, 189 en 408 van het Wetboek van Strafvordering, 97 der Grondwet, doordat de aangevochte beslissing gemeend heeft eer door twee rijkswachters in de woning van aanlegger genomen vetmonster te kunnen weerhouden als bewijs van het delict en van zijne aantijgbaarheid aan aanlegger, dan wanneer die afneming onwettelijk was daar het beslag van papieren of van stukken, welke als bewijsstukken kunnen dienen, bij de wet voorbehouden is aan den Procureur des Konings en aan den onderzoeksrechter;

Overwegende, dat de aanlegger, voor den rechter over den grond, de onwettelijkheid van het nemen van monsters, in conclusies niet heeft opgeworpen;

Overwegende, dat dit middel, vreemd aan de openbare orde, niet voor de eerste maal, vóór het Hof van Verbreking kan aangevoerd worden;

Over het derde middel : schending van de rechten der verdediging en van artikelen 35, 36, 37, 38, 39, 154, 189 en 408 van het Wetboek van Strafvordering, 97 der Grondwet, doordat de aangevochten beslissing het nemen van twee monsters en een deskundig onderzoek heeft weerhouden als bewijs van het delict en van zijne aantijgbaarheid aan aanlegger, dan wanneer aanlegger zich niet kon vergewissen van de eenzelvigheid der monsters noch van de regelmatigheid van het deskundig onderzoek, evenmin als de magistraten zelf;

Overwegende, dat de aanlegger in conclusies vóór

het Hof van Beroep beweerde, dat de uitoefening van de rechten der verdediging onmogelijk was gemaakt door het feit dat een enkel monster van kunstmest en een enkel slablad was genomen geweest en dat het eene en het andere door de verichtingen van den deskundige vernietigd werden, zoodat geen enkel toezicht, geen enkele bespreking en geen enkele beoordeeling mogelijk waren, noch voor den beklaagde, noch voor den rechter;

Overwegende, dat het arrest, dit middel beantwoordende, terecht hierop wijst dat geen enkele wetsbepaling, in een geval zooals in het onderhavige, voorschrijft dat meerdere monsters zouden genomen worden, noch dat de beklaagde zou in staat gesteld worden toezicht uit te oefenen op de verrichtingen van den deskundige;

Overwegende, dat het arrest daarbij verklaart dat door het vóór het Hof gedaan onderzoek de betichting bewezen gebleven is, dat het aldus impliciet vaststelt dat, in strijd met de beweringen van den aanlegger, de bestanddeelen van de betichting, ten laste van dezen laatste vastgesteld, vóór het Hof werden besproken en dat de beoordeeling er van niet belemmerd werd;

Over het vierde middel: schending van artikelen 535 van het Strafwetboek, 154 en 189 van het Wetboek van Srtafvordering, 97 der Grondwet, doordat de aangevochten beslissing de aantijging van plantenverwoesting heeft bewezen verklaard, zonder te antwoorden op de conclusie van aanlegger die beweerde dat dergelijk delict de vernieling van een oogst in zijn geheel of voor een aanzienlijk gedeelte behelst, wat hij loochende hier het geval te zijn;

Overwegende, dat het arrest, door te verklaren dat de betichting bewezen gebleven is — betichting welke de vernietiging bedoelt van ten minste 4768 slapplanten — impliciet de conclusies beantwoordt, waarbij werd staande gehouden dat er in de zaak geen vernietiging heeft plaats gehad van een aanzienlijk gedeelte van een oogst;

Om die redenen:

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt den aanlegger tot de kosten.

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 30 September 1946.

Voorzitter: M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever: M. Simon.

Advokaat-Generaal: M. Janssens de Bisthoven.

I. VOORZIENING IN VERBREKING. — VEROORDEELING WEGENS TWEE MISDADEN. — KRITIEK BETREFFENDE SLECHTS EEN DER FEITEN. — ZONDER BELANG.

II. VERZACHTENDE OMSTANDIGHEDEN. — MIDDEL ONGEGROND.

I. Wanneer een veroordeeling wordt uitgesproken wegens twee misdaden waarvan ieder op zichzelf voldoende is om de uitspraak te rechtvaardigen en de voorziening in verbreking er zich toe beperkt de beslissing aan te vallen enkel voor wat betreft één der misdaden, is dit middel zonder belang en dienvolgens niet ontvankelijk.

II. Het al of niet voorhanden zijn van verzachtende om-

standigheden is overgelaten ter vrije beoordeeling van den rechter ten gronde en niet onderworpen aan het toezicht van het Hof van Verbreking.

Rombaut en Cons. t./ Belgische Staat en Cons.

Het Hof,

Gehoord Raadsheer Simon in zijn verslag en op de conclusie van den heer R. Janssens de Bisthoven, Advocaat-Generaal;

Gelet op het bestreden arrest, gewezen op 12 Juli 1946 door het Militaire Gerechtshof zetelende te Gent;

I. Aangaande de voorzieningen tegen de beslissing op de publieke vordering:

Overwegende, dat door aanlegger Lefever als middelen tot verbreking worden voorgesteld:

A. Dat de bezetter de Vlaamsche Wacht mocht inrichten, dat deelneming aan de uitvoering van rechtsgeldige maatregelen steeds in rechte is geoorloofd, dienvolgens nooit kan gestraft worden, dat althans aanlegger niet strafbaar is daar, in aanvang, de aan voorbedeelde wacht opgedragen taken niet onder de toepassing vielen van de wet en dat, zoodra aanlegger, in het begin van het jaar 1942, vaststelde dat aan de Vlaamsche Wacht een bedrijvigheid werd toegekend die strijdig was met de beginselen gehuldigd door de Conventie van 's-Gravenhage d.d. 18 October 1907, bekrachtigd door de Belgische wet van 25 Mei 1910, hij alle werving voor de Wacht stop heeft gezet;

Overwegende, dat het bestreden arrest Lefever schuldig verklaart aan al de hem ten laste gelegde misdrijven;

Dat twee dezer, namelijk het verschaffen van hulp aan de vijanden van den Staat en de deelneming aan het stichten van Groot-Gent, met de doodstraf door de artikelen 115 en 118bis (gewijzigd door het Burgerlijk Wetboek van 17 December 1942) van het Wetboek van Strafrecht strafbaar zijn gesteld;

Dat aldus de veroordeeling uitgesproken werd wegens twee misdaden, waarvan ieder op zich zelf voldoende is om de uitspraak te rechtvaardigen;

Daar derhalve het middel, hetwelk zich beperkt het arrest te critiseeren in zoover het een van die misdaden (het verschaffen van hulp aan de vijanden van den Staat) bewezen verklaart, zonder belang is, dienvolgens niet ontvankelijk;

B. Dat ten onrechte het aangeklaagd arrest verzuimd heeft het bestaan aan te nemen van verzachtende omstandigheden ten voordeele van aanlegger;

Overwegende, dat het al dan niet voorhanden zijn van verzachtende omstandigheden overgelaten is ter vrije beoordeeling van den rechter over den grond;

Dat dientengevolge het Militair Gerechtshof, beslissende dat de door den eersten rechter opgelegde straf «als rechtmatig voorkomt en dient behouden», niets anders heeft gedaan dan van zijn soevereine beoordeelingsmacht gebruik te maken;

Dat het middel ongegrond is.

Aangaande de voorziening ingesteld door Bracke:

Overwegende, dat het Hof niet in acht neemt een memorie neergelegd ter griffie den 23 Juli 1946 tot

ondersteuning van de voorziening, ingesteld op 12 Juli 1946 tegen een arrest van het Militair Gerechtshof (Besluit-wet van 19 October 1944, art. 5);

Overwegende bovendien en wat al de aanleggers betreft dat de substantieele of op straffe van nietigheid voorgeschreven pleegvormen werden nageleefd en dat de uitgesproken veroordeelingen overeenkomstig de wet zijn.

II. *Aangaande de voorzieningen van boven vermelde aanvragers tegen de beslissing op de burgerlijke vorderingen :*

Overwegende, dat geen bijzonder middel tot verbreking wordt voorgesteld en dat het Hof er geen ambtshalve opwerpt.

III. *Aangaande de voorzieningen ingesteld door de burgerlijke partijen :* College der Likwidatoren van Groot-Gent en College van Burgemeester en Schepenen der Stad Gent :

Overwegende, dat bedoelde burgerlijke partijen geen authentieke uitgifte van het bestreden arrest bij de stukken hebben gevoegd (art. 419 van het Wetboek van Strafvordering);

Dat hunne voorzieningen dienvolgens niet ontvankelijk zijn;

Om die redenen :

Verwerpt de voorzieningen;

Verwijst aanleggers Rombaut, Braets, Lefever, Dewilde, Leys, De Meulenaere ieder in een zesde van de op hunne voorzieningen ontstane kosten, en de burgerlijke partijen : College der Likwidatoren van Groot-Gent en College van Burgemeester en Schepenen der Stad Gent, tot het overige der kosten;

Veroordeelt ieder van die burgerlijke partijen tot het betalen van een schadevergoeding van 150,— frank aan de verweerders.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE DENDERMONDE

2e Kamer. — 28 Mei 1946.

Voorzitter : M. Goris.

Pleiters : Mrs Schöller, Tytgat, Donnet.

AANVARING. — VOORWAARDE VAN STRAFBAARHEID. — HEIRKRACHT.

Is niet strafbaar het feit dat een steiger werd beschadigd door aanraking van een schip wanneer dit schip op behoorlijke wijze aan de kaai was vastgemaakt en de aanvaring in hoofde van den schipper dient aanzien als een geval van heirkracht.

Zijn evenmin strafbaar de handelingen van schippers die misschien de aanleiding geweest zijn tot de aanvaring en de beschadiging van den steiger, doch die zelf den steiger niet hebben aangeraakt.

O. M. t/ Wijckmans en Cons.

Overwegende dat het door de behandeling der zaak ter terechtzitting gebleken is dat de steiger aangevaren werd door het schip « Missouri » bemand door schipper Wyckmans;

Overwegende dat die beschadiging aan een kunstwerk van den waterloop een misdrijf uitmaakt en strafbaar is ingevolge art. 91 en 100 K. B. van

15 October 1855, wanneer de dader vrij en bewust de daad, die schade veroorzaakte, heeft gesteld;

Overwegende dat Wyckmans, schipper van de « Missouri » op een behoorlijke en regelmatige wijze zijn schip had vastgemaakt aan de kaai; dat dus in zijn hoofde de aanvaring moet worden aanzien als een feit van heirkracht onafhankelijk van zijn wil; dat dienvolgens het strafbaar feit tegen hem niet kan worden weerhouden;

Overwegende, dat de andere schepen niet den steiger hebben aangeraakt; dat dienvolgens in den hoofde der andere verdachten een der substantieele elementen van het misdrijf niet verwezenlijkt is, te weten een schadelijke daad; dat dus ook tegen hen het strafbaar feit niet kan weerhouden worden;

Gezien de hiernavolgende artikelen door den voorzitter ter zitting aangeduid : Wet van 15 Juni 1935, art. 2, 11 tot 14, 21 tot 24, 31 tot 37, 40, 41 Wetboek van Strafvordering art. 186, 194.

Om die redenen :

De Rechtbank, rechtdoende in zaken van enkele politie in graad van beroep, verleent verstak tegen beklaagde Coupé en op tegenspraak ten aanzien van al de anderen;

Verklaart de B. P. alsmede den heer Procureur des Konings ontvankelijk in het door hen ingestelde beroep.

Er op beslissende :

Bevestigt het beroepen vonnis in al zijne deelen, zoo op strafrechterlijk gebied als op burgerlijk gebied;

Veroordeelt de B. P. in de kosten, op het beroep gevallen en begroot op de som van 280,— frank;

Het O. M. wordt met de uitvoering van dit vonnis gelast.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

5e Kamer. — 4 September 1946.

Rechters : MM. Coens, Varlez, Michielsens.

Referendaris : M. Naulaerts.

Pleiters : Mrs. P. De Schrijver & A. G. Vaes.

VERJARING. — SCHORSING - BESLUITWET 1 MEI 1944. — AANVANG. — RIVIERBEVRACHTING. — VERVOER VAN GRONDSTOFFEN TEN BEHOEVE VAN DEN VIJAND. — ART. 115 al. 4 SWb. — OPENBARE ORDE.

De schorsing der verjaringen, afgekondigd door de Besluit-wet van 1 Mei 1944, is toepasselijk « naarmate het grondgebied wordt bevrijd ». De vaststelling van de gedeeltelijke bevrijdingen van het grondgebied is aan de rechtbanken overgelaten.

Een bevrachtingsovereenkomst, hebbende tot voorwerp het vervoer van grondstoffen voor de Duitse Wehrmacht, indien vrijelijk aangegaan door de partijen, is strijdig met de openbare orde en kan geen uitwerking hebben.

Nederlandsch Scheepvaart Kantoor « NESKA » c./ N. V. Express Scheepvaartmaatschappij en Dienst van het Sequester.

De Rechtbank,

Overwegende, dat de gedaagden bij exploit van 22 November 1945 ten verzoeken der eischeres zijn gedagvaard ten einde bij vonnis, uitvoerbaar bij voorraad, te worden veroordeeld om aan de eischeres te voldoen de som van r. 3889,80, wegens overliggeld, gerezen bij het vervoer per schip « *Metsu* » van eene lading zand van Lobith naar Antwerpen in Augustus 1944, en de som van Fr. 7728,10, wegens overliggeld gerezen bij het vervoer per schip « *Tempo* » van eene lading grint van Overasselt naar Antwerpen in Augustus 1944, alles met de renten en de proceskosten;

Overwegende, dat de gedaagden in de eerste plaats hebben opgeworpen, dat de vordering der eischeres is verjaard, omdat meer dan één jaar en zes weken zijn verlopen tusschen de lossing der goederen en het instellen van den eisch, de schorsing der verjaringen afgekondigd bij besluit-wet van 1 Mei 1944 (Stbl. 5 Sept. 1944) hebbende, volgens de gedaagden, slechts uitwerking gehad van 15 Februari 1945, datum van de volkomen bevrijding van het grondgebied, tot 1 April 1945, datum waarop de bepalingen van de besluit-wet van 1 Mei 1944 werden opgeheven;

Overwegende, dat dit middel niet is gegrond;

Dat, blijkens art. 1 van de besluit-wet van 1 Mei 1944, de verjaringen worden geschorst « naarmate het grondgebied wordt bevrijd », en niet, zooals door de gedaagden wordt beweerd, te rekenen van de volkomen bevrijding van het grondgebied;

Dat de volkomen bevrijding van het grondgebied een eerste maal werd vastgesteld op 1 November 1944 en, na het von Rundstedt offensief, op 15 Februari 1945 werd verschoven; dat de successieve toepassing van de besluit-wet van 1 Mei 1944 op de gedeelten van het grondgebied, die bevrijd werden tusschen 5 September 1944 en 1 November 1944-15 Februari 1945 talrijke moeilijkheden kan teweegbrengen; dat eene herziening van die besluit-wet wenschelijk ware geweest in den zin van eene uniforme toepassing voor het gansche grondgebied, uit oorzaak van den feitelijken toestand, die voor het gansche — bevrijde of niet bevrijde — grondgebied heeft bestaan, van 't oogenblik dat de geallieerde troepen het grondgebied zijn binnengerukt; (M. Polain : La suspension des délais en mat. civ. & comm. in J. T. 1944, bl. 52-54);

Dat evenwel, nu dergelijke herziening is uitgebleven, de besluit-wet van 1 Mei 1944 uitwerking moet hebben « naarmate het grondgebied wordt bevrijd » en het strijdig zou zijn zoo met den geest als met de termen van de besluit-wet, die uitwerking op te schorten tot de volkomen bevrijding van het grondgebied;

Dat uit de termen van de besluit-wet geenszins blijkt, dat de gedeeltelijke bevrijdingen van het grondgebied telkens door een besluit moeten worden vastgesteld; dat die vaststelling klaarblijkelijk aan de rechtbanken werd overgelaten, de wetgever hebbende zich enkel het recht voorbehouden bij koninklijk besluit den datum vast te stellen, waarop de bepalingen van de besluit-wet zullen ophouden van kracht te zijn voor geheel het grondgebied of een deel er van; (BW. 1 Mei 1944 art. 7)

Overwegende, dat de eerste gedaagde en de

eischeres haar maatschappelijken zetel te Antwerpen hebben, weshalve de bevrijding van Antwerpen de schorsing van de verjaring heeft teweeggebracht; dat, rekening gehouden met den Duitschen weerstand ten Noorden van het Albertkanaal tot einde September 1944, de bevrijding van Antwerpen op 1 October 1944 kan worden vastgesteld; dat zij alleszins een voldongen feit was op 1 November 1944, datum waarop de volkomen bevrijding van het grondgebied een eerste maal werd afgekondigd; dat er ten deze geen aanleiding bestaat om de tweede afkondiging in aanmerking te nemen, nu het von Rundstedt offensief zich niet tot Antwerpen heeft uitgebreid;

Dat alzoo de verjaring werd geschorst van 1 October, althans 1 November 1944 tot 1 April 1945, en de eisch binnen den wettelijken termijn werd ingesteld;

Overwegende, dat de gedaagden wijders hebben ingebracht, dat de bevrachtingscontracten nietig zijn en van geener waarde, en dus geen uitwerking kunnen hebben, omdat zij tot voorwerp hadden het vervoer van grondstoffen bestemd voor de Deutsche Wehrmacht en dus in strijd zijn met de openbare orde;

Dat tusschen partijen is buiten geschil, dat de vervoerde goederen waren bestemd voor het Luftgaukommando te Brussel en dat zulks uitdrukkelijk op de cognossementen werd vermeld;

Overwegende, dat dusdanig vervoer onder toepassing valt van art. 115 al. 4 SWb, zooals die in geval van vijandelijke bezetting werd bepaald door art. 1 van de besluit-wet van 25 Mei 1945; dat derhalve een bevrachtingsovereenkomst, die dusdanig vervoer tot voorwerp heeft, strijdig is met de openbare orde en het behoort aan die overeenkomst gelding te ontzeggen;

Overwegende, dat de eischeres vergeefs heeft ingebracht, dat zij ingevolge de in transportzaken opgelegd regeling, de onderwerpelijke overeenkomsten niet vrijelijk heeft aangegaan, doch werd genoodzaakt volgens een rol om de beurt te varen, zonder dat zij de keus had tusschen het volbrengen of het weigeren der reis;

Dat toch — bijaldien ook alléén die aannemers van vervoer onder toepassing van art. 115 al. 4 SWb. vallen, die zich vrijelijk in dienst van den vijand hebben gesteld — uit de gedingstukken geenszins is gebleken, dat de eischeres hetzij rechtstreeks door den vijand, hetzij onrechtstreeks door tusschenkomst van eene of andere officieele instelling, genoodzaakt zou zijn geweest het onderwerpelijk vervoer te ondernemen;

Dat dit vervoer is geschied ter uitvoering van eene 27 Maart 1944 tusschen de eischeres en eerste gedaagde afgesloten overeenkomst, blijkens dewelke de eischeres het vervoer heeft aangenomen van 4 à 5000 ton zand resp. ballast per maand, van 27 Maart 1944 af tot medio September 1944, van Lobith (Bijland) naar Antwerpen of Gent; dat niet is gesteld, veelmin bewezen, dat die overeenkomst door de eischeres niet vrijelijk werd aangegaan; dat de eischeres ook niet ernstig kan staande houden, dat zij onwetend was van de bestemming der goederen, nu de persoonlijkheid van de medecontractante bereids argwaan moest geven en de

vermeldingen van de cognossementen allen twijfel dienaangaande moesten opheffen;

Dat mitsdien de eisch niet voor toewijzing vatbaar is;

Gezien artt. 2, 34 en 40 van de Wet van 5 Juni 1935;

Ontzegt de eischeres hare vordering en verwijst haar in de proceskosten.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

Kortgeding. — 7 Augustus 1945.

Voorzitter : M. J. Castelein.

Pleiters : Mrs H. Wagemans en R. Jacobs.

SCHORSING VAN DE TENUITVOERLEGGING. — BESLUIT VAN 27 JANUARI 1942. — BEVOEGDHEID VAN DEN VOORZITTER DER RECHTBANK IN KORTGEDING.

De voorzitter der Rechtbank van eersten aanleg zetelende in kortgeding is, luidens het besluit van 27 Januari 1942, slechts bevoegd om de schorsing te bevelen der tenuitvoerlegging van vonnissen en arresten, die kracht van gewijsde bezitten en derhalve niet meer voor verzet of hooger beroep vatbaar zijn. Moest de Voorzitter der Rechtbank zetelende in kortgeding in andere omstandigheden de schorsing der tenuitvoerlegging bevelen, zou hij zich bevoegdheden toeëigenen, die slechts eigen zijn aan de rechtsmacht, die recht spreekt ten gronde en ten definitieven titel.

Verhaert-Vander Aa t/ Van der Aa.

Aangezien de eisch strekt tot het hooren bevelen dat de uitvoering van een vonnis tusschen partijen geveld door den heer Vrederechter van het kanton Kontich in datum van 14 Maart 1944, voor ons in regelmatige uitgifte voorgelegd, zou geschorst worden tot er in beroep uitspraak zal geschied geweest zijn;

Aangezien voornoemd vonnis (zijnde een vonnis in zake onderhoudspensioen) uitvoerbaar verklaard werd bij voorraad spijs alle verhaal;

Overwegende, dat het in zake er op neerkomt door ons ambt te doen beslechten dat de voorziene uitvoerbaarheid bij voorraad een ijdel woord zou daarstellen en dus dat het beschikkend gedeelte van dit vonnis essentieel voor verweerder zou dienen aangeraakt te worden;

Overwegende, dat wij deze macht slechts bezitten, luidens de bepalingen van het besluit van 27 Januari 1942 en inzonderheid luidens artikel 1, wanneer het gaat over de uitvoering van vonnissen of arresten die kracht van gewijsde bezitten en derhalve niet meer voor verzet of voor hooger beroep vatbaar zijn;

Overwegende, dat, immers de instelling van het bijzonder kortgeding voorzien door voornoemd besluit, geen ander doel had dan de rechtsmacht, die normaal bevoegd was om de vorderingen tot het bekomen van uitstel te beoordeelen, niet verder reikte;

Overwegende, dat, in onderhavig geval, er in werkelijkheid niet gevorderd wordt een uitstel van

rechtsbeslissingen in kracht van gewijsde gegaan, doch wel schorsing van eene rechtsbeslissing, welke nog vatbaar is na onderzoek der aangehaalde grieven en namelijk met inachtneming van gebeurlijke voor te brengen elementen, voor wijziging door de bevoegde rechtsmacht;

Overwegende, dat moest de Voorzitter, zetelend in kortgeding, er anders over oordeelen, hij zich willekeurig, bij gemis aan speciale wettekst en in tegenstrijd met art. 809, art. 36 K. B. nr 300 van 30 Maart 1936, ambtsrechten zou toeëigenen die slechts toebehooren en eigen zijn aan de rechtsmacht rechtsprekende ten gronde en ten definitieven titel;

Om deze redenen :

Wij, J. Castelein, Voorzitter der Rechtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Antwerpen, zetelend in kortgeding, uitspraak doende bij tegenpraak;

Alle andere, verdere of strijdige besluiten verwerpende, verklaren ons onbevoegd;

Verwijzen aanlegster tot de kosten.

WETGEVING

Samengeschakelde wetten van 25 September 1946, op het gerechtelijk akkoord

Karel, Prins van België, Regent van het Koninkrijk, Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil. Gelet op artikel 3 van de wet van 10 Augustus 1946 op het gerechtelijk akkoord dat luidt als volgt :

« De bepalingen van de wet van 29 Juni 1887 zullen met de bepalingen van deze wet door de regering worden samengeordend en in het Staatsblad worden bekend gemaakt. »;

Op de voordracht van den Minister van Justitie,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Eenig artikel. De bepalingen van de wet van 10 Augustus 1946 op het gerechtelijk akkoord worden als volgt samengeordend met deze van de wet van 29 Juni 1887 op het akkoord tot voorkoming van faillissement.

Samengeschakelde wetten op het gerechtelijk akkoord.

Artikel 1 (1)*. (Artikel 1, 1 van de wet van 10 Augustus 1946).

De schuldenaar, die handelaar is, kan faillietverklaring vermijden, indien hij van zijn schuldeischers een gerechtelijk akkoord bekomt, op de wijze en onder de voorwaarden voorgeschreven bij deze wet.

Dit akkoord kan ook na het overlijden van den schuldenaar worden verleend.

Art. 2 (2). (Art. 1, 1 van de wet van 10 Augustus 1946).

§ 1. Dit akkoord komt slechts tot stand indien de meerderheid van de schuldeischers die door hun niet betwiste schuldvorderingen, of die aanvaard bij voorraad, overeenkomstig artikel 22, de twee derden van al de verschuldigde sommen vertegenwoordigen, het verzoek zijn bijgetreden.

Echter worden de schuldvorderingen van hen die aan de stemming niet hebben deelgenomen of wier stem-

(*) De tusschen haakjes geplaatste cijfers stemmen overeen met de artikelen van de wet van 29 Juni 1887.

ming als ongedaan te beschouwen is, niet medegesteld voor de berekening van de meerderheden.

Worden als niet gedaan beschouwd, de stemmingen uitgebracht door de schuldeischers die hun wil onder een voorwaardelijken of een weifelenden vorm uitdrukken.

Het akkoord heeft geen uitwerking, dan mits homologatie door de rechtbank van koophandel.

Homologatie wordt enkel verleend ten behoeve van den schuldenaar die ongelukkig en te goeder trouw is.

§ 2. Homologatie van een akkoord, aangevraagd door een naamlooze vennootschap, een vennootschap bij wijze van geldschieting op aandeelen, een coöperatieve vennootschap, een kredietvereniging, kan door de rechtbank niet worden geweigerd op grond van handelingen verricht door één of meer beheerders of zaakvoerders, tenware die handelingen werden verricht met de toestemming van de algemeene vergadering of door haar werden bekrachtigd, terwijl zij den aard er van kende, of dat zij van dien aard zijn, dat zij een stempel van kwade trouw drukken op de werkzaamheid zelf van de vennootschap.

Art. 3 (3). (Art. 1, II van de wet van 10 Augustus 1946).

De schuldenaar wendt zich bij verzoekschrift tot de rechtbank van koophandel van zijn woonplaats. Hij voegt bij zijn verzoekschrift:

1° de uiteenzetting van de gebeurtenissen waarop hij zijn verzoek grondt;

2° den omstandigen staat van schatting van zijn actief, met globale vermelding van het inzonderheid met een hypotheek, een voorrecht of een pand bezwaard gedeelte van het actief, en de vermelding van het bedrag van zijn passief;

3° de naamlijst van zijn erkende of beweerde schuldeischers met aanduiding van hun woonplaats en het beloop van hun schuldvorderingen;

4° de in verband met het akkoord gedane voorstellen.

Hij stort ter griffie de som die noodig wordt geacht om de kosten van de rechtspleging tot bekoming van het akkoord te bestrijden.

Art. 4 (4). (Art. 1, III van de wet van 10 Augustus 1946).

Het verzoek wordt ter griffie ingediend en in een bijzonder register opgenomen; de referendaris of de griffier geeft daarvan ontvangstbewijs zonder kosten en zonder anderen rechtsvorm.

Binnen vier en twintig uren geeft hij bericht van het verzoek aan den Procureur des Konings, die al de verrichtingen van het akkoord kan bijwonen, inzage nemen van de boeken en, te allen tijde, den toestand der zaken van den schuldenaar nagaan.

Art. 5 (Art. 1, III van de wet van 10 Augustus 1946).

Uit de indiening van het verzoek volgt van rechtswege voorloopige schorsing, ten voordeele van den schuldenaar, van gelijk welke latere daden van uitvoering en van elke faillietverklaring, behoudens toepassing, in voorkomend geval, van artikel 24.

De voorloopige schorsing komt ten goede noch aan de medeschuldenaars noch aan de borgen die van het voorrecht der uitwinning hebben afgezien.

Een uittreksel uit het verzoek wordt in het Staatsblad bekend gemaakt, binnen drie dagen nadat het werd ingediend door toedoen van den referendaris of van den griffier.

Art. 6 (Art. 1, IV van de wet van 10 Augustus 1946).

De rechtbank, vergaderd in raadkamer, vooraleer te onderzoeken of er aanleiding is om gevolg te geven aan het verzoek, wijst, in alle gevallen, een van haar rechters aan, die haar verslag uitbrengt over de ont-

vankelijkheid van het verzoek en, in voorkomend geval, over den toestand van den schuldenaar.

Art. 7 (Art. 1, IV van de wet van 10 Augustus 1946).

Zij doet, uiterlijk binnen acht dagen, uitspraak over de vraag of zij bevoegd is, of het verzoek werd ingediend in den vorm vermeld in artikel 3 en, in voorkomend geval, of degenen die het verzoek hebben ingediend, bevoegdheid hebben om het verzoek in te dienen uit naam van den schuldenaar.

Het verslag wordt uitgebracht in raadkamer. De schuldenaar wordt opgeroepen bij aangeteekend schrijven.

Hij kan zijn opmerkingen voorbrengen.

Zoo daartoe reden is, verklaart de rechtbank zich onbevoegd of noemt zij het verzoek niet-ontvankelijk, uitspraak doende bij een met redenen omkleed vonnis.

Art. 8 (Art. 1, IV van de wet van 10 Augustus 1946).

Indien de rechtbank de kennisneming van den eisch aan zich behoudt, brengt de rechter-commissaris over den toestand van den schuldenaar verslag uit om uitspraak te kunnen doen uiterlijk binnen vijftien dagen na de uitspraak van het vonnis.

Het verslag wordt uitgebracht in raadkamer.

De schuldenaar wordt opgeroepen bij aangeteekend schrijven.

Hij kan zijn opmerkingen voorbrengen.

Indien de rechtbank dan reeds van oordeel is dat de voor het bekomen van het akkoord vereischte voorwaarden niet voorhanden zijn, verwerpt zij het verzoek, uitspraak doende bij een met redenen omkleed vonnis.

Indien de rechtbank beslist dat de rechtspleging tot het bekomen van het akkoord kan worden vervolgd, stelt zij plaats, dag en uur vast waarop de schuldeischers worden opgeroepen en wijst zij, behalve het Belgisch Staatsblad, een of meer bladen aan waarin de oproeping binnen drie dagen zal worden ingelascht.

De rechter-commissaris zit de vergadering voor van de schuldeischers. Hij houdt toezicht op de verrichtingen van het akkoord.

Ingeval het aantal schuldeischers zoodanig is dat de bij de zesde alinea voorgeschreven vergadering niet kan worden gehouden in een der gerechtszalen van het gebied der rechtbank, kan deze beslissen, bij een vonnis waarin die onmogelijkheid behoorlijk wordt vastgesteld, dat de schuldeischers niet worden opgeroepen en dat de stemming wordt gedaan door het afgeven of het zenden van een stembriefje aan de griffie van de rechtbank.

In dit geval kan de rechtbank beslissen, dat, in afwijking van het bepaalde bij artikel 13, de schuldeischers niet afzonderlijk worden opgeroepen en dat zij slechts, door de middelen van ruchtbaarheid die zullen worden vastgesteld zooals gezegd in artikel 13, kennis krijgen van de voorstellen tot akkoord.

Art. 9 (Art. 1, IV van de wet van 10 Augustus 1946).

De vonnissen gewezen overeenkomstig de artikelen 7 en 8 zijn niet vatbaar voor verzet.

Het vonnis waarbij de eisch niet-ontvankelijk wordt verklaard, is niet vatbaar voor beroep.

De schuldenaar kan beroep instellen tegen het vonnis, waarbij de rechtbank zich onbevoegd heeft verklaard.

Hij kan insgelijks beroep instellen tegen het vonnis gewezen overeenkomstig artikel 8, 5° alinea.

De termijn van beroep is acht dagen, te rekenen van de uitspraak van het vonnis.

In beide gevallen blijft de opdracht, aan een van de rechters gegeven, behouden, tot dat de termijn van

beroep verstreken is en, ingeval van beroep, totdat het Hof uitspraak heeft gedaan.

Deze opdracht neemt, evenwel, een einde indien de rechtbank het faillissement van den schuldenaar uitsprekt, na het verzoek niet-ontvankelijk te hebben verklaard of dit te hebben verworpen.

Art. 10 (Art. 1, IV van de wet van 10 Augustus 1946).

Het beroep wordt ingesteld door verklaring ter griffie van de rechtbank van koophandel, opgenomen in een bijzonder register.

Afschrift van die verklaring, bevestigd door den referendaris of den griffier, wordt door dezen, met gansch het dossier, binnen 48 uren overgemaakt aan de griffie van het Hof van Beroep.

De zaak wordt gesteld op een van de eerstvolgende terechtzittingen van het Hof. Dit laatste doet onverwijld uitspraak. Het openbaar ministerie wordt gehoord.

De schuldeischers kunnen tusschenkomen. De tusschenkomst geschiedt bij eenvoudig verzoek beteekend aan den pleitbezorger van den eischer in beroep. Zij kan de behandeling niet vertragen.

Art. 11 (6). Hangende de rechtspleging tot het bekomen van het akkoord, kan de schuldenaar noch vreemden noch met hypotheek bezwaren, noch zich verbinden, zonder machtiging van den rechter-commissaris.

Art. 12 (7). De rechter-commissaris kan, hetzij dadelijk, en vóór zijn verslag aan de rechtbank, hetzij hangende het onderzoek, een of meer deskundigen benoemen die, na in zijn handen den eed te hebben afgelegd, hun zending wel en getrouw te vervullen, den toestand der zaken van den schuldenaar onderzoeken.

Hun eereloon wordt begroot door de rechtbank; het wordt, evenals de voorschotten, bij voorrecht betaald.

Art. 13 (8). (Art. 1, V van de wet van 10 Augustus 1946).

Behoudens het geval waarin de rechtbank beslist dat, bij toepassing van artikel 8, alinea 8, geen vergadering van de schuldeischers wordt gehouden, roept de rechter-commissaris de schuldeischers op, bij aangeeekende brieven ter post besteld ten minste vijftien dagen vóór den dag gesteld voor de vergadering.

Deze brieven behelzen de in verband met het akkoord gedane voorstellen. Zij nemen den tekst over van de artikelen 2 en 15.

De schuldeischers die buiten het land wonen, kunnen worden opgeroepen bij aangeteelde telegrammen, met vermelding van het doel van de vergadering, zonder dat echter deze voorstellen er in moeten worden opgenomen.

Een exemplaar van de bladen waarin de oproeping wordt ingelascht, alsmede de minuut van den brief en van het telegram aan de schuldeischers toegezonden en de bewijzen van aantekening, worden ter griffie nedergelegd vóór de vergadering van de schuldeischers.

Indien, wegens het groot aantal schuldeischers, de rechtbank beslist dat er geen vergadering van de schuldeischers wordt gehouden, stelt zij de middelen van ruchtbaarheid vast die worden aangewend om aan de schuldeischers de in verband met het akkoord gedane voorstellen, den termijn binnen welken zij zullen mogen stemmen en het juist adres van de griffie aan welke het stembriefje moet worden toegezonden, te doen kennen.

De aldus gedane kennisgeving behelst, in bijlage, een kort verslag van den rechter-commissaris. Zij neemt den tekst van artikel 15 over.

Deze kennisgeving wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad, in ten minste vier Belgische bladen, voor de eene helft Franschtalige en voor de andere helft Nederlandschtalige en, ingeval er talrijke schuld-

eischers van vreemde nationaliteit mochten zijn, in een of meer bladen van het land of van de landen waartoe die schuldeischers behooren.

Art. 14 (9). Op den dag voor de vergadering der schuldeischers bepaald, brengt de rechter-commissaris verslag uit over den toestand der zaken van den schuldenaar.

Deze, of een gemachtigde in zijn naam, zet zijn voorstellen uiteen; de schuldeischers in persoon of bij gemachtigde doen schriftelijk aangifte van het bedrag van hun schuldvorderingen en of zij al dan niet in het akkoord bewilligen.

Worden toegelaten om hun aangiften te doen, zelfs zij die zouden beweren schuldeischers te zijn en niet werden opgeroepen. Elke aangifte van schuldvordering kan worden betwist hetzij door den schuldenaar, hetzij door de schuldeischers.

Vooraleer tot de stemming wordt overgegaan, geeft de rechter-commissaris lezing van artikel 15.

Art. 15 (10). De hypotheek- of pandhoudende of bevoorrechte schuldeischers zijn, in de verrichtingen betreffende het akkoord, voor hun schuldvorderingen, enkel dan stemgerechtigd indien zij van hun hypotheek, panden of voorrechten afstand doen.

De stemming over het akkoord brengt van rechtswege dezen afstand mede; deze blijft zonder gevolg indien het akkoord niet wordt aangenomen.

Bedoelde schuldeischers mogen, evenwel, over het akkoord stemmen, terwijl zij slechts afstand doen van hun voorrecht, hypotheek, of pand voor een gedeelte van hun schuldvorderingen ten minste gelijk aan de helft; in dit geval worden deze schuldvorderingen slechts voor dit gedeelte medegerekend in de verrichtingen over het akkoord.

Art. 16 (11). De rechter-commissaris kan de raadpleging van de schuldeischers verlengen; hij kan ze ook uitstellen, zoodat ze plaats heeft uiterlijk binnen vijftien dagen te rekenen van den datum van het uitstel. Hiervan wordt melding gemaakt in het proces-verbaal. In geval van uitstel, worden de schuldeischers opnieuw opgeroepen, zooals in de artikelen 8 en 13 wordt bepaald.

Art. 17 (12) Het proces-verbaal der vergadering, waarin de raadpleging plaats heeft, vermeldt:

1° de lijst der schuldeischers die bij oproeping of uit eigen beweging verschijnen, met aanduiding van het bedrag en van den aard van hun schuldvorderingen;

2° de geschillen die werden opgeworpen, onder meer wat het bestaan en het bedrag van de schuldvorderingen betreft;

3° de bepaalde voorstellen van den schuldenaar;

4° den uitslag der stemming over deze voorstellen en de vervulling van den rechtsvorm voorgeschreven bij de 4° alinea van artikel 14;

5° den dag waarop de rechter-commissaris verslag doet aan de rechtbank, en waarop de rechtbank wordt opgeroepen om uitspraak te doen over de geschillen en over de homologatie. Dit proces-verbaal wordt, op straffe van nietigheid, staande vergadering, onderteekend.

De stukken overgelegd zowel door den schuldenaar als door de schuldeischers worden er aan toegevoegd.

Art. 18 (13). Het proces-verbaal van de vergadering der schuldeischers, opgemaakt in uitvoering van artikel 17 en de er aan toegevoegde stukken, worden onmiddellijk nedergelegd ter griffie van de rechtbank van koophandel, ter inzage van de belanghebbenden.

Art. 19 (14). (Art. 1, VI van de wet van 10 Augustus 1946).

Gedurende de acht dagen die volgen op dezelfde vergadering, kan elke schuldvordering met de bewijsstukken ter griffie worden overgelegd door de schuldeischers vermeld op de lijst door den schuldenaar aan

de rechtbank overgemaakt, overeenkomstig artikel 3.

De schuldeischers, die niet voorkomen op vermelde lijst en die zich niet vrijwillig op de vergadering hebben aangemeld, kunnen insgelijks ter griffie elke schuldvordering overleggen, wanneer ze wordt gestaafd door een authentiek of onderhandschen titel.

De bewijsstukken worden toegevoegd aan het dossier.

De indiening van een nieuwe schuldvordering gaat vergezeld van de aanvaarding of van de weigering van het akkoord.

Wordt er geen vergadering gehouden, dan kan de schuldeischer die niet op de in de eerste alinea vermelde lijst der schuldeischers voorkomt, in de griffie zijn stem uitbrengen, zooals wordt gezegd in de alinea's 2 en 3.

Deze stemming moet worden uitgebracht, uiterlijk op den dag gesteld door het vonnis gewezen overeenkomstig de vijfde alinea van artikel 13.

Art. 20 (Art. 1, VI van de wet van 10 Augustus 1946).

Wordt er geen vergadering gehouden, dan maakt de rechter-commissaris een proces-verbaal op, waarbij de vervulling wordt vastgesteld van de rechtsvormen voor de stemming, de voorwaarden waarin deze heeft plaats gehad, de uitslagen der stemming, de geschillen die zich mochten hebben voorgedaan. De rechter bepaalt op welken dag de rechtbank zal moeten uitspraak doen over de geschillen en over de homologatie.

Dit verslag wordt dadelijk ter griffie nedergelegd, ter inzage van de belanghebbenden.

Art. 21 (15). Op den dag gesteld overeenkomstig artikel 17, 5°, brengt de rechter-commissaris verslag uit in openbare terechtzitting van de rechtbank; de schuldeischers en de schuldenaar of hun gemachtigden kunnen worden gehoord en de rechtbank doet vervolgens uitspraak, bij een en hetzelfde vonnis, over de geschillen en de homologatie.

Art. 22 (16). De beslissing der rechtbank, wat de betwiste schuldvorderingen betreft, strekt zich niet uit over den grond van het geschil, maar alleen over de toelating van de betwiste schuldeischers, voor het geheel of voor een gedeelte hunner schuldvorderingen, tot de raadpleging omtrent de inrichting van het akkoord.

Art. 23 (17). (Art. 1, XIII van de wet van 10 Augustus 1946).

In geval de hierboven voorgeschreven bepalingen niet worden nageleefd, of wanneer redenen spruitende uit het openbaar belang of uit het belang der schuldeischers, van dien aard schijnen dat zij het gerechtelijk akkoord verhinderen, weigert de rechtbank de homologatie er van.

Art. 24 (18) (Art. 1, VII van de wet van 10 Augustus 1946).

Te rekenen van het eerste verslag opgemaakt door den rechter-commissaris in uitvoering van artikel 7 en tot de homologatie, kan de rechtbank, indien zij tot de overtuiging komt dat de schuldenaar niet ongelukkig en te goeder trouw is, hem te allen tijde in staat van faillissement verklaren, na dezen laatste te hebben gehoord in zijn uitlegging of hem behoorlijk te hebben opgeroepen bij aangeteekend schrijven.

In geval van faillietverklaring ingevolge de verwerping van het verzoek om akkoord, bij toepassing van artikel 7 of van artikel 8, of krachtens de vorige alinea, kan de datum van de staking der betalingen, in voorkomend geval worden vervroegd tot zes maanden vóór het indienen van het verzoek.

Art. 25 (19). (Art. 1 VIII van de wet van 10 Augustus 1946).

Het vonnis dat over de homologatie van het akkoord uitspraak doet, wordt, ten verzoeken van den rechter-commissaris en binnen drie dagen na zijn dagteekening,

in de gehoorzaal der rechtbank van koophandel aangeplakt en bij uittreksel bekendgemaakt in de volgens de gevallen bij de artikelen 8 of 13 aangewezen dagbladen.

Art. 26 (20). Dit vonnis is niet vatbaar voor verzet, behoudens vanwege de schuldeischers die niet werden opgeroepen, die niet vrijwillig op de vergadering van de schuldeischers zijn verschenen of die geen gebruik hebben gemaakt van het recht bepaald bij artikel 19.

Dit verzet, dat de ten uitvoerlegging niet schorst, is met redenen omkleed en moet aan den schuldenaar worden beteekend binnen acht dagen te rekenen van den dag der bekendmaking in de nieuwsbladen, met dagvaarding om vóór de rechtbank van koophandel te verschijnen. De termijn om te verschijnen moet slechts één vrijen dag bedragen; de rechtbank doet uitspraak met staking van alle andere zaken.

Het vonnis van homologatie kan slechts worden ingetrokken indien de kwade trouw van den schuldenaar voor de rechtbank blijkt.

Art. 27 (21). (Art. 1, IX van de wet van 10 Augustus 1946.)

Beroep kan worden ingesteld door den schuldenaar en door de schuldeischers die niet werden opgeroepen, of die tegen de aanneming van het akkoord hebben gestemd, of wier schuldvorderingen geheel of ten deele werden verworpen.

Het beroep heeft geen schorsende kracht.

De termijn van beroep bedraagt acht dagen; hij begint te loopen, ten aanzien van de schuldeischers, te rekenen van de bekendmakingen voorgeschreven bij artikel 25 en, ten aanzien van den schuldenaar, te rekenen van de uitspraak van het vonnis.

De bepalingen van artikel 10, alinea 1, zijn toepasselijk op dit rechtsmiddel.

Het beroep door de schuldeischers ingesteld, wordt daarenboven aan den schuldenaar beteekend, met dagvaarding om vóór het Hof van Beroep te verschijnen, binnen een termijn die slechts vier vrije dagen moet bedragen.

De zaak wordt gesteld op een der naaste terechtzittingen van het Hof; het doet uitspraak met staking van alle andere zaken; het openbaar ministerie wordt gehoord.

Alle schuldeischers, die hun rechten vóór de rechtbank van koophandel hebben doen gelden, kunnen tusschenkomen; de tusschenkomst geschiedt bij eenvoudig verzoekschrift, beteekend aan den pleitbezorger van den eischer in beroep; zij kan de behandeling niet vertragen.

Het arrest van het Hof van Beroep wordt aangeplakt en bekend gemaakt overeenkomstig het bepaalde bij artikel 25.

Art. 28 (22). De arresten, die uitspraak doen over de homologatie van het akkoord, kunnen aan het Hof van Verbreking worden onderworpen.

De voorziening moet geschieden binnen acht dagen te rekenen van de aanplakking van de bekendmaking van het arrest van het Hof van Beroep in de nieuwsbladen.

Art. 29 (23). (Art. 1, XIII van de wet van 10 Augustus 1946.)

De homologatie maakt het akkoord bindend voor al de schuldeischers; het is slechts van toepassing op de verbintenissen aangegaan vóór dat het werd bekomen. Wanneer er betwiste schuldvorderingen zijn, wordt voor de toepassing van de bedingen van het akkoord gehandeld zooals wordt bepaald in artikel 562 der wet van 18 April 1851.

Het gerechtelijk akkoord komt niet ten goede aan de medeschuldenaars, noch aan de borgen die afstand

deden van het voorrecht van uitwinning. Het heeft geen uitwerking met betrekking tot:

1° De belastingen en andere openbare lasten, alsmede de dijk- en polderlasten;

2° De schuldvorderingen gewaarborgd door voorrecht, hypotheek of pandgeving;

3° De schuldvorderingen wegens uitkeering tot onderhoud.

Art. 30 (24). (Art. 1, X van de wet van 10 Augustus 1946.)

In geval van akkoord door boedelafstand, moet elk vonnis van homologatie een of meer vereffenaars aanwijzen. In de overige gevallen, moet het een of meer commissarissen aanwijzen.

Indien de aan de rechtbank in verband met het akkoord gedane voorstellen de aanwijzingen behelzen van een of verscheidene vereffenaars, kan de rechtbank hun een of meer vereffenaars toevoegen.

De bevoegdheden der vereffenaars worden uitgeoefend onder het toezicht van den rechter-commissaris. Op deze aanvraag, kunnen de bevoegdheden, zooals bepaald bij artikel 32, door de rechtbank worden gewijzigd.

De commissaris of commissarissen, door de rechtbank aangewezen in de akkoorden welke geen boedelafstand behelzen, bezitten een bevoegdheid van toezicht, welke zij in verstandhouding met den rechter-commissaris uitoefenen.

Art. 31 (Art. 1, X van de wet van 10 Augustus 1946).

Op behoorlijk met redenen omkleed verzoek, ingediend door gelijk welk belanghebbende, of zelfs ambtshalve, kan de rechtbank al de vereffenaars of een hunner afzetten, onverschillig of zij werden benoemd door haar of door de schuldeischers.

Over de afzetting wordt slechts door de rechtbank uitspraak gedaan na, in raadkamer, den of de vereffenaars te hebben gehoord, die door een raadsman mogen worden bijgestaan.

In de vervanging van den afgezetten vereffenaar of de afgezette vereffenaars wordt, in voorkomend geval, door de rechtbank voorzien.

Art. 32 (Art. 1, X van de wet van 10 Augustus 1946).

De vereffenaars worden gelast het roerend en onroerend bezit te verkoopen, dat het voorwerp uitmaakt van den boedelafstand.

De rechter-commissaris bepaalt de wijze en de voorwaarden van den verkoop.

De verkoop van de vaste goederen kan in den vorm van willigen verkoop geschieden.

De bepalingen van de wet van 20 Mei 1846 op den detailverkoop van nieuwe koopwaren bij openbare omroeping, zijn op deze verkooping niet van toepassing.

De vereffenaars zijn bevoegd om te handelen in naam en voor rekening van de gezamenlijke schuldeischers en om, zoowel namens deze gezamenlijke schuldeischers als namens den schuldenaar, alle vorderingen tot verantwoordelijkheid uit te oefenen, welke dezen kunnen behooren.

De nederlegging van het verzoek tot akkoord geldt als onherroepelijke lastgeving te dien einde.

De vereffenaars kunnen tusschenkomen in al de rechtsgedingen waarbij de schuldenaar partij is.

Art. 33 (Art. 1, X van de wet van 10 Augustus 1946).

De rechtbank bepaalt de eereloon van de vereffenaars en van de commissarissen. Die eereloon evenals de voorschotten worden bij voorrecht afgenomen van de onder de schuldeischers te verdeelen sommen.

Indien de schuldeischers een commissaris aanwijzen, kan deze geen aanspraak maken op vergelding.

Art. 34 (25). Hij die het akkoord heeft bekomen, is gehouden zijn schuldeischers ten volle te betalen in geval hij opnieuw in beteren doen verkeert.

Art. 35 (26). De borgen en alle door het akkoord

verbonden schuldeischers kunnen de nietigverklaring er van eischen, hetzij ten gevolge van veroordeeling wegens eenvoudige of bedrieglijke bankbreuk na de homologatie uitgesproken, hetzij wegens bedrog sedert deze homologatie ontdekt en voortvloeiend, hetzij uit het wegmaken van de baten, hetzij uit het overdrijven van de lasten.

In deze beide gevallen, kan de rechtbank insgelijks, op verslag van den rechter-commissaris, en na den schuldenaar en de borgen te hebben gehoord, of nadat deze behoorlijk zijn opgeroepen, de ontbinding van het akkoord en de faillietverklaring uitspreken.

De nietigverklaring van het akkoord bevrijdt de borgen van rechtswege.

Art. 36 (27). In geval van niet-uitvoering van het akkoord, kan de ontbinding er van worden vervolgd in aanwezigheid of na behoorlijke oproeping van de borgen die daarin zijn tusschengekomen om de geheele of gedeeltelijke uitvoering er van te verzekeren.

De ontbinding van het akkoord bevrijdt deze borgen niet.

Art. 37 (28). Ten minste om de drie maanden, en telkens als de rechtbank het beveelt, is de rechter-commissaris gehouden den toestand der zaken van den schuldenaar wien een akkoord werd toegestaan te onderzoeken, waarbij hij, indien hij het nuttig acht, zich kan doen bijstaan door deskundigen, overeenkomstig artikel 12.

De rechter-commissaris doet verslag aan de rechtbank die, na den schuldenaar en de borgen te hebben gehoord, of ze behoorlijk te hebben opgeroepen, de ontbinding van het akkoord en de faillietverklaring kan uitspreken.

Art. 38 (29). In geval van faillissement van den schuldenaar binnen zes maanden volgende op de ontbinding van het akkoord, kan, in afwijking van artikel 442 der wet van 18 April 1851, het tijdstip der staking van de betaling worden teruggebracht op den dag waarop het akkoord werd aangevraagd.

Onverminderd de nietigverklaring uitgesproken bij artikel 445 van bedoelde wet, zijn nietig en zonder gevolg al de handelingen door den schuldenaar verricht zonder machtiging van den rechter-commissaris, in de gevallen waarin deze machtiging wordt vereischt.

Art. 39 (Art. 1, XI van de wet van 10 Augustus 1946).

De eerste alinea van artikel 527 der wet van 18 April 1851 is van toepassing in geval van faillietverklaring na homologatie van het akkoord.

Art. 40 (31). De schuldenaar wordt verwezen tot dezelfde straf als de eenvoudige bankbreukige:

1° Indien hij, om de bewilliging van het akkoord te bewerken of te vergemakkelijken, op welke wijze ook, vrijwillig een gedeelte van zijn baten wegmaakt of die baten overdrijft;

2° Indien hij, wetens en willens, een of meer veronderstelde schuldeischers of wier schuldvorderingen werden overdreven, deed of liet tusschenkomen bij de beraadslagingen;

3° Indien hij, wetens en willens, een of meer weglatingen deed op de lijst van zijn schuldeischers.

Art. 41 (32). Tot de geldboete gesteld bij artikel 490 van het Wetboek van Strafrecht, worden verwezen zij die, zonder schuldeischers te zijn, op bedrieglijke wijze aan de beraadslagingen over het akkoord hebben deelgenomen of die, schuldeischers zijnde, hun schuldvorderingen hebben overdreven, en zij die, hetzij met den schuldenaar, hetzij met gelijk welke andere personen, bijzondere voordeelen hebben bedongen voor hun stemmen bij de beraadslagingen over het akkoord of die een bijzondere overeenkomst hebben gesloten, waaruit te hunnen gunste eenig voordeel zou voortvloeien ten laste van de baten van den schuldenaar.

Art. 42 (33). (Art. 1, XIII van de wet van 10 Augustus 1946.)

Artikel 7, 12°, van het Kieswetboek is in geen geval toepasselijk op degenen die een gerechtelijk akkoord bekomen of zullen bekomen.

Art. 43 (30). (Art. 1, XII van de wet van 10 Augustus 1946.)

De hiernavolgende wijzigingen worden gebracht in de zegelwet en in het Wetboek van de registratie, hypotheek- en griffierechten.

1. Nr 89 van artikel 62 der wet van 25 Maart 1891 houdende de zegelwet, wordt vervangen door hetgeen volgt :

» 89° Het ontvangstbewijs van het ter griffie afgegeven verzoekschrift om een gerechtelijk akkoord te bekomen, alsmede de aangiften van schuldvordering en de stembriefjes te dezer zake. »

2. In artikel 162 van het koninklijk besluit nr 64 van 30 November 1939, houdende het Wetboek van de registratie, hypotheek- en griffierechten, wordt een nummer 26°*bis* ingelascht, luidende :

« 26°*bis*. De aangiften van schuldvordering ter zake van gerechtelijk akkoord, de volmachten en stembriefjes benuttigd bij de rechtspleging tot het bekomen van het akkoord en alle akten of geschriften gehecht aan gerechtelijke akten dezelfde zaak betreffende. »

Art. 44 (34). Artikel 520 van de wet van 18 April 1851 en de wet van 20 Juni 1883 worden ingetrokken.

Art. 45 (Art. 2 van de wet van 10 Augustus 1946.) Deze wet treedt in werking den dag waarop zij in het Staatsblad is bekend gemaakt.(1).

Zij is van toepassing op elke rechtspleging tot bekoming van een akkoord, die niet door een eindvonnis werd besloten.

Art. 46 (Art. 3 van de Wet van 10 Augustus 1946.) (2)

Het besluit van den Regent van 12 Februari 1946 op het gerechtelijk akkoord wordt ingetrokken.

Gegeven te Brussel, den 25n September 1946.

(1) De wet van 29 Juni 1887 is den 1n Juli 1887 in werking getreden ('s daags na hare bekendmaking, overeenkomstig haar artikel 35).

De wet van 10 Augustus 1946 is in werking getreden den dag waarop zij in het *Staatsblad* werd bekendgemaakt (16 Augustus 1946), overeenkomstig haar artikel 2.

(2) De eerste alinea van artikel 3 der wet van 10 Augustus 1946 luidt als volgt :

« De bepalingen van de wet van 29 Juni 1887 zullen met de bepalingen van deze wet door de regering worden samengevoerd en in het *Staatsblad* worden bekendgemaakt. »

WETSONTWERP van 25 Juni 1946, waarbij aan de vrouwen toegelaten wordt het beroep van pleitbezorger uit te oefenen.

MEMORIE VAN TOELICHTING

Mevrouwen, Mijne Heeren,

De wet van 7 April 1922 heeft aan de vrouwen toegelaten het beroep van advocaat uit te oefenen.

De beginselen die zulks tot dan toe verhinderd hadden gelden eveneens voor het beroep van pleitbezorger.

De evolutie van de begrippen, die de bij de wet van 7 April 1922 bekrachtigde gelijkheid van rechten heeft doen zegevieren, verantwoordt, zonder dat zulks eenig betoog behoeft, dezelfde beslissing wanneer het de uitoefening van het beroep van pleitbezorger betreft. Tot staving hiervan volstaat het er op te wijzen dat onlangs de voordracht van een vrouw voor het uitoefenen van dat beroep bijna eenstemmig werd goedgekeurd door de algemeene vergadering van de magistraten van een der hoogste rechtscolleges van het Land.

Het Hof van verbreking, bezorgd voor de volstrekte

inachtneming van de wettelijkheid, zag er zich toe genoopt de beslissing van bedoelde vergadering te niet te doen; hierdoor sloot het Hof zich aan bij de uiteenzetting van den Procureur-Generaal waarin te lezen staat : « Gij zult het met mij eens zijn en voorzeker ook met den Minister van Justitie die U het besluit van het Hof te Brussel beteekend heeft, dat vele vrouwen uitstekende pleitbezorgers zouden zijn wier orde en stiptheid zouden ten goede komen niet alleen aan de rechtsonderhoorigen maar ook aan de rechters » en de heer Procureur-Generaal bij het Hof van verbreking besloot : « Uit uw arrest zal men afleiden dat de wet dient te worden gewijzigd ».

* * *

Het ontwerp is bijgevolg ruimschoots verantwoord. Het lijkt zelfs noodig dezen maatregel als een corollarium van de wet van 7 April 1922 onverwijld door te voeren.

In tegenstelling met die wet bemoeit het ontwerp zich niet met het regime van de bewilliging van den man, tenzij om de kennisgeving daarvan aan het college van pleitbezorgers te regelen. Sedert 1932 immers heeft de wet van 20 Juli 1932, waarbij de bepalingen van boek I, titel V, hoofdstuk VI van het Burgerlijk Wetboek « De wederzijdsche rechten en plichten van de echtgenooten » werden gewijzigd, dat punt geregeld door invoering van de bepalingen van de artikelen 213b, 219, 220 en 223a, b en c.

Het ontwerp wijkt verder nog van die wet af door te bepalen dat, voor de uitoefening van het beroep van pleitbezorger, de bewilliging van den man niet herroepelijk is. Het spreekt van zelf dat het den echtgenoot van de vrouw die pleitbezorger is, zelfs indien hij meent daartoe gerechtigd te zijn, niet mag behooren maar zijn goedvinden een einde te maken aan de uitoefening van een beroep dat nauw in verband staat met de rechtsbedeeling. Het zou niet opgaan dat de voorrechten van de rechtsbedeeling afbreuk zouden lijden door aanspraak op voorrang voor de rechten van den man in de gemeenschap der echtelijke belangen.

De Minister van Justitie,
A. Van Glabbeke.

WETSONTWERP

KAREL, Prins van België, Regent van het Koninkrijk, Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Op de voordracht van den Minister van Justitie, Wij hebben besloten en Wij besluiten :

De Minister van Justitie is belast in Onzen naam, bij de Wetgevende Kamers, het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst volgt :

Eerste artikel. De vrouw die de hoedanigheden bezit welke van de kandidaten tot het ambt van pleitbezorger vereischt zijn, kan, hetzij bij een Hof van beroep, hetzij bij een Rechtbank van eersten aanleg tot pleitbezorger worden benoemd.

Art. 2. In afwijking van artikel 203, alinea 2, der wet van 18 Juni 1869 op de rechterlijke inrichting, mag de vrouw, pleitbezorger, die het diploma van doctor in de rechten bezit, niet geroepen worden om, bij ontstentenis van een plaatsvervangenden rechter, de Rechtbank van eersten aanleg aan te vullen.

Art. 3. De bewilliging van den man tot het uitoefenen van het beroep van pleitbezorger wordt aan den syndicus der pleitbezorgers in afschrift overgelegd; zij is onherroepelijk.

Gegeven te Brussel, den 24n Juni 1946.

Vanwege den Regent :

De Minister van Justitie,
A. Van Glabbeke.

BIBLIOGRAPHIE

WETBOEK VAN STRAFVORDERING. — OFFICIEELE TEKST. — Uitgegeven onder toezicht van Prof. Dr. J. VAN HOUTTE.

GEMEENTEWET MET AANVULLENDE WETTEN. — OFFICIEELE TEKST. — Uitgegeven onder toezicht van Prof. Dr. J. VAN HOUTTE en Dr. C. KETELAER.

BOSCHWETBOEK. — Wet van 19 December 1854 en aanvullende wetten. — **OFFICIEELE TEKST. —** Uitgegeven onder toezicht van Prof. Dr. J. VAN HOUTTE. (Brussel, A. Manteau, 1946).

Wij wenschen de aandacht van onze lezers bijzonder te vestigen op de drie hierboven gemelde uitgaven der uitgeversmaatschappij A. Manteau, te Brussel.

Deze firma heeft reeds een heele serie boeken en brochuren gepubliceerd, waarin de officieele Nederlandsche teksten van onze wetboeken en bijzonderste algemeene wetten worden gedrukt. Voor de gemeentewet en het bosch-wetboek werd er thans een nieuwe uitgave bezorgd bijgewerkt tot op heden.

Voor het wetboek van strafvordering werd de tekst in deze serie voor het eerst gepubliceerd. Prof. Dr. J. Van Houtte zorgde voor een nauwgezet toezicht.

Het zijn uiterst handige boekjes aangenaam gedrukt op behoorlijk papier die bij de dagelijkse rechtspraktijk heel wat dienst zullen bewijzen. Een uitvoerig alphabetisch register vergemakkelijkt in hooge mate de opzoekingen.

A. ROLAND en Th. WOUTERS. — Guide Pratique de l'Officier de l'état civil en Belgique. — Deuxième édition, revue et complétée par J. Th. Wouters. (Brussel, F. Larcier, 1946).

Het is volkomen overbodig den lof te spreken van het uitstekend praktisch handboek voor den ambtenaar van den Burgerlijken Stand, destijds samengesteld door de heeren Roland en Wouters, dat gedurende zoo vele jaren reeds de veilige gids is voor de ambtenaren van den burgerlijken stand, bij de oneindig vele delicate vraagstukken die zich elken dag in de uitoefening van hun ambt voordoen.

Thans is van dit werk een tiende uitgave verschenen wat voorzeker een groote zeldzaamheid is voor een Belgisch rechtskundig werk. De nieuwe uitgave is herzien en volledig bijgewerkt geworden volgens den laatsten stand van rechtsleer en rechtspraak door den Heer J. Th. Wouters, Rechter in de Rechtbank van Eersten Aanleg te Brussel.

C. DE BISEAU DE HAUTEVILLE. — Les Accidents du Travail. — Commentaire jurisprudentiel de la loi du 24 décembre 1903 et de ses modifications ultérieures. Préface de André Janssens-Brigode. (Brussel, F. Larcier, 1946).

Sedert de wet van 1903 op de werkongevallen zijn er aan de wetgeving op dit gebied menigvuldige wijzigingen gebracht geworden. Zulks geschiedde vooral in de laatste jaren, gedurende dewelke nieuwe wetgevende bepalingen de juridische bescherming tegen de werkongevallen op een veel bredere schaal hebben voorzien. De ongevallen voorgekomen op den weg naar het werk werden in de wettelijke bescherming begrepen en ook de vergoeding van ongevallen veroorzaakt door oorlogsfeiten heeft het voorwerp uitgemaakt van een wettelijke regeling.

Het was dus uiterst gewenscht dat naast de bestaande commentaren, die meestal verouderd zijn, er een

nieuw globaal overzicht over gansch het gebied der wetgeving en rechtspraak op de werkongevallen zou tot stand gebracht worden. Mr. De Biseau de Hauteville heeft deze taak op voortreffelijke wijze tot een goed einde gebracht. Zijn commentaar is beknopt doch op overvloedige wijze heeft hij alle nuttige rechtspraak en rechtsleer in zijn werk vermeld. Het vormt aldus een volledig overzicht van hetgeen bij de behandeling van deze vraagstukken in de rechtspraktijk van nut kan zijn. Het boek zal voor magistraten en advocaten een uiterst gemakkelijik en zeer welkom werkinstrument blijken.

TIJDSCHRIFTEN

NEDERLANDSCH JURISTENBLAD. — Jaargang 1946. Alf. 34. — 12 Oktober 1945. — Mr. F. M. Havermans, De Krankzinnigenwet. — Opmerkingen en Mededeelingen: Mr. L. O. Lampe, de Curaçaosche Balie. — Mr. A. W. Kamminga, Tuchtrechtspraak voor de prijzen in hooger beroep. — Mr. L. Vooys, Verouderde loongrenzen. — Mr. H. W. Van Wering-Knap, Art. 195, lid 2 van ons Burgerlijk Wetboek en de aangiftebiljetten. — Prof. Mr. H. F. W. D. Fischer, Art. 91 B. W. — Rechtspraak van de week. — Berichten

WEEKBLAD VOOR PRIVAATRECHT, NOTARIS-AMBT EN REGISTRATIE. — 77e Jaargang nr. 3951. — Zaterdag, 12 Oktober 1946. — Prof. Mr. J. Eggens, Transpositie en Conversie. — Boekaankondiging. — Tijdschriften. — Rechtsvraag. — Berichten en Mededeelingen. — Broederschap van Candidaat-Notarissen. — Benoemingen, Overlijden, enz.

ADVOCATENBLAD. — Zes-en-twintigste Jaargang nr. 8. — 15 September 1946. — Algemeene vergadering der Nederlandsche Advocaten-Vereeniging. — De organisatie der balie in Denemarken. — Schorsing in de uitoefening van de praktijk. — Mededeelingen van het Bureau. — Politieke verdachten. — «Rechtsherstel». — Termijn voor indiening verzoekschriften. — Rechtsherstel onroerende goederen. — Minnelijke regelingen tot rechtsherstel onroerende goederen. — Rechtsherstel in zake door de pachters gekochte Joodsche Landbouwgronden. — Rechtsherstel hypotheaire vorderingen. — Optreden in rechte tegen vijanden en politieke verdachten. — Deviezen besluit. — Niet tijdig ter registratie ingeleverde effecten. — Vijandelijk vermogen: executiemaatregelen. — Einde vennootschapscontract ten gevolge van beheer. — Beheer huwelijks-gemeenschap. — Verlies van Nederlandschap. — Gratis-admissie.

JOURNAL DES TRIBUNAUX. — 61e jaargang nr. 3697. — 113 Oktober 1946. — L'accès des femmes à la Magistrature, mercuriale uitgesproken door M. L. Delwaide, Procureur-Generaal bij het Hof van Beroep te Luik. — Rechtspraak. — De rechterlijke kronijk. — Balieleven. — Silhouetten Mr. A. Kluyskens.

RECUEIL GENERAL DE L'ENREGISTREMENT ET DU NOTARIAT. — T. 95. — Augustus 1946. — La Constitution anglaise et le règne de la loi door Paul de Visscher. — Rechtspraak. — Bibliographie.